

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مداخلات روانپرستاری کودکان و نوجوانان

شماره درس: 513533

نوع و تعداد واحد: نظری - 1 واحد

دروس پیش نیاز: اصول سلامت روان

فراگیران (مقطع، رشته و ترم): کارشناسی ارشد روانپرستاری ترم 3

نیمسال تحصیلی: اول 1404-1405

زمان و مکان برگزاری کلاس: چهارشنبه ها 14-16 (از هفته پنجم) ، دانشکده پرستاری و مامایی

استاد و مسئول درس: قزلباش

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ساعت 15:30 ، اتاق 171 دانشکده پرستاری و مامایی

شماره تماس و ایمیل مسئول درس: 37927580

Email: ghezelbash@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

در این درس فراگیران با مراحل رشد و تکامل روانی کودک آشنا شده و در زمینه علل ایجاد اختلالات روانپزشکی، روشهای درمانی و مراقبت از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات روانپزشکی در چهارچوب فرآیند پرستاری، دانش و مهارت لازم را کسب خواهند کرد و این دانش و مهارت را در موقعیت های بالینی، آموزشی و اجتماعی بکار خواهند گرفت.

اهداف کلی:

محتوای این درس در راستای ارتقاء سطح سلامت جسمی، روانی، اجتماعی کودکان و نوجوانان در جامعه مبتنی بر سطوح مختلف پیشگیری می باشد.

اهداف رفتاری:

مورد انتظار است در پایان دوره دانشجو به اهداف رفتاری ذیل دست یابد:

1. مراحل رشد و تکامل از دیدگاه نظریه پردازان مختلف (روانی-اجتماعی، شناختی، دلبستگی و ...) را با یکدیگر مقایسه کند.
2. ویژگی های بخش روانپزشکی کودکان را شرح دهد.
3. اهمیت سلامت روان در مراقبت های پرستاری را ارزیابی کند.
4. شیوه های تسهیل کننده در برقراری ارتباط درمانی با کودکان مبتلا به اختلالات روانپزشکی را تبیین نماید.
5. اهمیت همدلی و شفقت در برقراری ارتباط با کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات روانپزشکی را بر اساس مراحل رشد شناختی و عاطفی آنان تبیین کند.
6. شیوه های ارزیابی کودک و نوجوان را بر اساس آخرین راهنماهای بالینی و با توجه به تفاوت های رشدی با بزرگسالان تحلیل کند.
7. مسئولیت های اخلاقی و قانونی پرستار در زمینه اخذ رضایت آگاهانه، محرمانگی اطلاعات و گزارش موارد کودک آزاری را بشناسد و در عمل بکار گیرد.
8. مسئولیت های قانونی خود در مواجهه با مراجعین دچار خشونت های جنسی یا افکار خودکشی را بشناسد و در مواجهه با موارد بالینی، اقدامات صحیح را به کار گیرد.
9. سطوح پیشگیری (اولیه، ثانویه، توانبخشی) در اختلالات روانپزشکی کودک و نوجوان را توصیف کند.
10. اختلالات خلقی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
11. اختلالات طیف اسکیزوفرنی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
12. اختلالات اضطرابی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
13. اختلالات فراگیر رشد در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
14. اختلالات یادگیری در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
15. کم توانی ذهنی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
16. اختلالات خلقی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهد.
17. انواع روش های درمان دارویی و غیر دارویی (شوک، بازی درمانی، کار درمانی و ...) را در بخش روانپزشکی کودک و نوجوان شرح دهد.
18. اصول بررسی و تشخیص های پرستاری و اهداف مراقبتی در اختلالات کودکان و نوجوانان را شرح دهد و در مواجهه با کودکان بستری انجام دهد.
19. طرح های مراقبتی برای اختلالات روانپزشکی کودک و نوجوان را مبتنی بر منابع علمی جدید و به روز تدوین نماید.
20. منابع حمایتی و اجتماعی در دسترس برای کودکان با نیازهای ویژه (کم توانی ذهنی، اختلالات یادگیری) را بشناسد و به بیماران معرفی کند.
21. نسبت به مسائل اخلاقی مرتبط با مراقبت از کودکان مبتلا به اختلالات روانپزشکی حساسیت نشان دهد.
22. افکار و عقاید خود در مورد چالش های اخلاقی در روان پرستاری را بیان کند.
23. خود را به رعایت اصول اخلاقی در برخورد با سایر دانشجویان و اعضای تیم سلامت متعهد بداند.
24. در ارتباط با خانواده کودکان مبتلا به اختلالات روانپزشکی به ارزش های انسانی و اخلاقی پایبند باشد.

25. نگرش ها و ارزش های خود نظیر احترام به بیمار مبتلا به اختلالات روانپزشکی به عنوان یک انسان، توجه به تفاوت های فردی و نیازهای بیمار، مشارکت خانواده در روند مراقبت و درمان، را در پرستاری از بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی نشان دهد.
26. در مواجهه با چالش های اخلاقی در شرایط واقعی در بخش روانپزشکی مهارت تصمیم گیری اخلاقی را نشان دهد.
27. در برخورد با کودک مبتلا به اختلال روانپزشکی، خانواده آنها و نیز اعضای تیم سلامت رفتار حرفه ای داشته باشد.
28. با استفاده از تکنیک های ارتباط درمانی نظیر گوش کردن فعال با بیماران روانپزشکی ارتباط مؤثر برقرار کند.
29. با استفاده از شیوه های کنترل اضطراب قادر به تخفیف اضطراب کودکان بستری در بخش روانپزشکی باشد.
30. تعارضات بین فردی در محیط درمانی را مدیریت کند.
31. با کاربرد شیوه هایی همچون بازی درمانی، نمایش یا ایفای نقش در کلاس، یک جلسه ارتباط درمانی با کودک مبتلا به اختلال روانپزشکی را انجام دهد.
32. در مباحث کلاسی بطور داوطلبانه شرکت کرده و سؤال می پرسد.
33. مبتنی بر منابع علمی معتبر و به روز، پیرامون یکی از مباحث مرتبط با اختلالات روانپزشکی کودک و نوجوان بعنوان تکلیف کلاسی یک سمینار ارائه می کند.

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، مشارکت دانشجویان با شیوه هایی نظیر PBL و ...

ابزار مورد نیاز تدریس:

اسلاید، وایت بورد، اینترنت، کتب و

وظایف فراگیران:

حضور کامل در جلسات کلاس و مشارکت فعال در مباحث و برنامه های کلاسی

* ارائه سمینار در موعد مقرر در جلسات تعیین شده (از دانشجویان انتظار می رود به انتخاب خود، طبق عناوین موجود در جدول زمانبندی درس، یک سمینار ارائه کنند)

قوانین و مقررات کلاس:

1. مطالعه سرفصل ها قبل از کلاس، بر اساس اهداف رفتاری و منابع
2. شرکت در مباحث جلسات و تشریک مساعی در ارائه مطالب علمی
3. لزوم برخورداری دانشجو از اطلاعات زمینه ای و پایه در مورد مباحث مربوط به درس و آمادگی برای یادگیری مطالب جدید

- در صورت غیبت غیر مجاز در جلسات کلاس به ازای هر جلسه نیم نمره کسر می شود
- تکرار تأخیر در ورود به کلاس، غیبت محسوب می شود

- در صورت غیبت در جلسه امتحان پایان ترم، طبق آئین نامه مربوطه عمل خواهد شد (طبق ماده 14 غیبت غیرموجه به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس خواهد بود و غیبت موجه در امتحان موجب حذف آن درس خواهد شد)
- حداکثر 3 روز پس از اعلام نمره در سایت، دانشجو می تواند اعتراض خود را نسبت به نمره اعلام کند.
- سمینارهای از پیش تعیین شده تنها در تاریخ مقرر ارائه خواهند شد و در صورت عدم آمادگی دانشجو فرصت ارائه به زمان دیگری موکول نخواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
1	شرکت و حضور فعال در فضاهای مشارکتی جلسات	1
2	ارائه سمینار دانشجو: شامل: رعایت زمان ارائه مطلب: 1 نمره توالی ارائه مطالب و نحوه ی ارائه مطالب (تن صدا، سرعت بیان، نحوه برقراری ارتباط با فراگیران کلاس): 1 نمره کاربرد فناوری آموزشی موجود، آمادگی و توانایی پاسخگویی به سؤالات و استفاده از شیوه های متنوع در ارائه مطالب: 1 نمره کیفیت محتوا، خلاصه بندی و نتیجه گیری و منابع مورد استفاده: 5 نمره	8
3	مشارکت فعال و پویایی دانشجو حین تدریس جلسات	1
4	آزمون پایان ترم	10

منابع اصلی درس و محتواهای ضروری یادگیری:

1. Edward Alan Glasper, James Richardson, Duncan Randall. A text book of children & yong people Nursing . CO: Elsevier, 2020.
2. Tapan Parikh, and Mina K. Dulcan,. Study Guide to Child and Adolescent Psychiatry, Second Edition. American psychiatric association publishing. 2023.
3. واقعی س، بزازکاهانی ح، ربانی ج. روانپرستاری کودک و نوجوان. تهران: نشر اندیشه رفیع. 1392.
4. تشکری اشرف. ارزیابی روانپزشکی کودکان و نوجوانان. تهران: نشر طبیب. 1391.

1. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition Edited by American Psychiatric Association, 2022.
2. Kaplan, Harold&Sadoc, Benjamin. SYNOPSIS of PSYCHIATRY NEWYORK: Williams wilkins. 2022.
3. Sharman wendy. CHILDREN & ADOLESCENTS with mental health problem. Baillier company 2009 .
4. Text book of Child and Adolescent Psychiatry . 3 rd . Washing ton, DC, American Psychiatric Pub , 2022.
5. ضرابی اصلان. نگاهی به روان‌پزشکی کودکان و نوجوانان تجربه‌های یک روان‌پزشک کودک در ایران. تهران. انتشارات ارجمند. 1394.
6. دیوید ال. کی، مورین ای مونتگمری استفن. بهداشت روانی و روانپزشکی کودک و نوجوان. مترجم اسکندری محمدرضا. تهران. انتشارات ارجمند. 1398.
7. کارولین اس. شرودر، بتی ان. گوردون. سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی. ترجمه مهرداد فیروز بخت. چاپ سوم. تهران. انتشارات دانژه. 1401.
8. مارگری شارلوت، راسل لنگ، مندی ریسپولی. بازی و مهارت‌های اجتماعی برای کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم. ترجمه ارمغان شیرین. تهران. انتشارات ارجمند. 1399.
9. رضاعی فرزین. ترجمه خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری – روانپزشکی بالینی. کاپلان هارولدو سادوک بنیامین. جلد سوم. تهران: انتشارات ارجمند. 1401.
10. ابراهیمی، ع. قمرانی، ا. صدیقی، ک. کودکان با اختلال طیف اوتیسم، راهنمای والدین و مربیان. چاپ کوثر، 1392.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: مداخلات روانپرستاری کودکان و نوجوانان

شماره درس: 513533

نیمسال تحصیلی و سال: اول 1404-1405

مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد روانپرستاری

فراگیران: دانشجویان ترم 3

زمان: چهارشنبه ها، ساعت 14-16

استاد درس: سیما قزلباش

تاریخ آزمون پایان ترم: طبق تقویم آموزشی

لینک کلاس های مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/rkudibre75wr/>

ردیف	ساعت کلاس 14-16	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان	مدرس	منبع
تاریخ جلسات					
1	1404/07/30	ارائه شناسنامه درس مقدمه ای بر مراحل رشد و تکامل از دیدگاه نظریه پردازان مختلف	مطالعه، شرکت در مباحث کلاسی و پرسش و پاسخ	قزلباش	فصل یک منبع 1 و فصل دو منبع 3 اصلی
2	1404/08/07	ارزیابی جامع کودک و نوجوان	"	"	فصل 2 منبع 4 اصلی و فصل 3 منبع 7 مطالعات بیشتر
3	1404/08/14	اختلالات یادگیری، کم توانی ذهنی و ارائه طرح مراقبتی روانپرستاری	"	قزلباش	فصل 4 منبع 3 اصلی و فصل 6 منبع 7 مطالعات بیشتر
4	1404/08/21	بیش فعالی و ارائه طرح مراقبتی روانپرستاری	"	"	فصل شش منبع 1 اصلی و فصل 5 منبع 3 اصلی
5	1404/08/28	اختلالات فراگیر رشد، سلوک و ارائه طرح مراقبتی روانپرستاری	"	قزلباش، ارائه دانشجوی: طرح مراقبت پرستاری برای کودک مبتلا و مراقبین خانوادگی در اختلالات طیف اوتیسم	منبع 8 مطالعات بیشتر فصل اختلالات فراگیر رشد و منبع 9 و 10 همان فهرست
6	1404/09/05	اختلالات اضطرابی و ارائه طرح مراقبتی روانپرستاری	"	قزلباش، ارائه دانشجوی: طرح مراقبت پرستاری و آموزش به خانواده	فصل 11 منبع 1 اصلی و فصل 9 منبع 3 اصلی

	کودک مبتلا به اختلالات اضطرابی				
فصل 12 منبع 1 اصلی و فصل 13 منبع 3 اصلی	قرلباش، ارائه دانشجو: طرح مراقبت پرستاری در اختلالات خلقی و خودکشی نوجوانان	"	اختلالات خلقی و ارائه طرح مراقبتی روانپرستاری	1404/09/12	7
منبع 6 مطالعات بیشتر فصل 15 (منبع بازی درمانی طبق منابع طرح درس با اتخاب دانشجوی ارائه دهنده)	قرلباش، ارائه دانشجو: بازی درمانی در کودکان مبتلا به اختلالات روانپزشکی	"	درمان های روانپزشکی کودکان و نوجوانان، بازی درمانی و نقش پرستار در آنها	1404/09/19	8